25 ԻՆՆԱՅԻ ՄԻՆԷ Ն. 4599 1908 ՄԵՊՏԵՄԲԵՐ 17|30 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ 4 ՐԱՄԱԶԱՆ 1326)(17 ԻԹԼՈՒԼ 1324

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽԲԱՐ

ՕԷ ԹԻՎՈՎ

30 ԿԱՐԱՍ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԿԱՐԸ Սէնէլիկի 6 այլրոք
Իսքանպոլ իչին Ղրուշ 60 35
Թաշրա իչին » 85 45
Մէմալիրի էնճէպիրէ իչին Ֆրանկ 20 10

ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վէ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իլանաթ իչին այրընա բազարլըգ :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ՄԷԳԱԼԷ

ՃԷՄԱԱԹՃԱ ՀԱԼԻՄԻԶ

Պունտան էվվէլ իշպու սէրլէվնա թահթընտա եազտըղմըզ մէգալէտէն պէրի, կէրչի հայ տէյիմէյիպ, խասթալըգ էլան պագի իսէ տէ, խասթալըզըն թէտավիսի իչին թարաֆ թարաֆ հիւանի էֆքեար վէ նիյաթ էքսիք տէյիլ տիր. չէօյլէ քի էվվէլքի Միւթէպէրան վէ Իտարէ մէճլիսլէրի ազալարընին տաղընալմասը, վէ եէնի ինթիխապլար իճրասը իչին թէչքիլ օլունան պիր հէյեթին սէմէրէի սայու զայրէթինին՝ սիկէր հէյեթ թարաֆընտան մահվ իտիմէսի եիւզիւնտէն, պիլիասա աչխարհականլարըմզըն պիր գաչ գըսմա թագսիմ օյընարագ, արալարընտա պիրուսէթ հասըլ օլմասը, վէ պէյն էլ ճէմաաթ թէֆրիգա վէ իխթիլաֆ զուհուրա կէլմէսի թապիի պուլունմըշ իսէ տէ, պիլաքիս, պիր թարաֆտան էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընը՝ Օսմանլը Մէճլիսի Մէպուսանընա իչթիրաք իթիրմէք իւզրէ, միւթէպէրանտան միւրէքքէպ պիր ճէմիյէթ թէչքիլի վէ սիկէր թարաֆտան պիւթիւն էֆքարը ճէմաաթը եէկվիճուա իթմէք վէ էվվէլքի Միւթէպէրան մէճլիսի ազալարընը վէ պիւթիւն էֆքարը ճէմաաթը պիր իճթիմաը ումումիյէ տավէթ իլէ, պիր զէմինի իթթիֆագ վէ մուհապէթ թէտարիք իտէրէք, ճէմաաթ իչէրինի, չիմտիքի եարը էօլիւ հալտէն գուրթարմագ իւզրէ վագը օլան թէչէպիւլէր, հէր հալտէ չայեանը մէմնունիյէթ տիր։

Օսմանլը Մէճլիսի Մէպուսանընա ազա ինթիխապը սըրասընտա ճէմաաթըմզըն տախի հագգը իչթիրաքընը զայպ իթմէմէք մագսէտիյէ, միւթէպէրանտան միւթէչէքքիլ ճէմիյէթ, — քի պիրինճի իճթիմաընը Թօգատլեան կազինօսընտա ագտ իյլէմիչ, վէ իքինճի իճթիմաընը տա, կէլէճէք ճուսմաա կիւնիւ Լիւքսէնպուրկ կազինօսընտա ագտ իտէճէք տիր, — էզէնէր ճիհէթ ճէմաաթըմզըն թագտիրընէ լայըգ տըր, վէ պու ճէմիյէթ, վագտա իչար իթտիկիմիզ մագսէտ իչին ագտ օլունմըշ իսէ տէ, մալիւմաթը մէվսուգէմիզ նէզարէն, տարիէի վէզաիֆինի թէվսի իտէրէք, վէ տայիմի պիր հէյեթի մագամընտա պուլընարագ, ճէմաաթըն բէք չօգ մուհիմ վէ միւֆիտ ումուր ու մուամէլաթայա իչթիղալ իյլէյէճէկի տէ մէմուլ օլըր։

Իշպու ճէմիյէթ, ֆիլվագը պունա տախիլ պուլընան վէ իշէ եան աեագ օլան զէվաթըն նուֆուզ ու էհէմմիյէթլէրի հասէպիյէ, տէվրէի հազրէտէ օ գատար ֆայտէլի խըզմէթլէր կէօրէպիլիր քի, պունտան տօլայը վիճուտինէ մինէթտար օլմագ վէ պու իշի թասմիմ իտիպ, վիճուտէ կէթիրէնլէրի ալգըշլամագ՝ ճայիզ տիր։ Պու կիւն, հէր ճէմաաթ, Օսմանլը միլլէթինէ մէնսուպ օլմասըյլա պէրապէր, այրը պիր հէյեթ թէչքիլ իթմէքտէ վէ հիւքիւմէթ իլէ միւնասէպաթընը մուհաֆաղա իյլէմէքտէ տիր։ Շու հալտէ պուրատա վէ թաշրալարտա, մագամաթ վէ տէվարրի հիւքիւմէթէ, հէր ճէմաաթ, քէնտի էֆքարընտան տախի մէմուր մագամընտա տախիլ օլմասընա, զիրաաթ, թիճարէթ վէ սէնայիտէ էֆքարընրն քէսպը թէրագգը իթմէսինէ զայրէթ իթմէքտէ, վէ էվլատը ճէմաաթըն իւլումու ֆինունտա իլէրլէմէսինէ սայ իյլիմէքտէ տիր, վէ պունլար իչին ճէմիկէթլէր, գլիսպէր վէ սարբէ թէչքիլ իտիլմէքտէ տիր։ Իմտի մէզքուր գօմիթէ, մէյտանա գօյարը՝ իլք մագսէտիյէ մահտուտ գալմաեարագ, տարիէի մուամէլաթընը թէվսի իյլէր, վէ պունտան իպրէթ ալարագ, թաշրալարտաքի էֆքարը ճէմաաթըմզ տախի պու եօլտա գօմիթէլէր թէչքիլ իտէրլէր իսէ, իչթէ օլ վագըթ ճէմաաթըմզ։ Գանունը էսասինին իլանըյա պիր հաեաթը թազէ քէսպ իթմիչ օլուր, վէ պու Վաթան էվլատը օլան պիւթիւն Օսմանլըլար միհանընտա քէնտինէ լայըգ պիր մէվգի իշղալ իտէպիլիր։

Պու ճէմիյէթին սէպաթ ու տէվամը՝ թէրագգըսընա վէ մուվաֆֆագըյէթինէ շարթը էվվէլ օլուպ, պունա իսէ, իշէ էօն աեագ օլան զէվաթըն իսմ վէ հայսիյէթի թէէմինաթը գավիյէ օլտուղը կիպի, պիրինճի իճթիմաընտա կէօրիւլէն իսթիգամէթ, խալիսէթ վէ ֆայիյէթ տէ, օ թէէմինաթը պիր գաթ տահա թէէքիտ իլէր։

Պէյն էլ էֆքատ հուսուլը իթթիֆագ վէ մուհապէթլէ ճէմաաթ մէպուսլարընն ինթիխապլնա եէնի պաշտան իպթիտար իթմէք արզու վէ թէէպպիւսիւնէ կէլինճէ, շուրասը սահիհ տիր քի, էվվէլճէ վագը օլան ինթիխապլարընն՝ սիկէր պիր ֆըրգա թարաֆընտան միւնասիպէթսիզ սուրէթտէ հիւքիւմիւզ պրագըլմասը շայեանը թէէսիւֆ վէ եէնիտէն պու իշէ թէչէպիւսիւնէ գառար բաղպէթ պուլաճաղը պիղճէ չիւպհէլի իսէ տէ, ֆագաթ իթիլաֆ վէ մուհապէթ արզուսը, հէր նէ օլսա, հիւանի թէլագգրյա լայըգ վէ մուվաֆֆագըյէթի տէ թէմէննիյէ սէզավար տըր։ Անճագ պունտա պէօյիւք պիր ուլուվը ճէնապ վէ համիյէթ լազըմ տըր, ֆագաթ մէնաֆիի ումումիյէ գարշըսընտա պուզը ֆէտաքեարլըգ իլէ ուլուվը ճէնապ վէ համիյէթ իրայէ իթմէք՝տէ, խուսուսա պէօյէ նազիք վէ միւշքիլ զէմանլարտա ֆէվգէլատէ թահսինէ միւսթահագ ըտը։ Պիզ, մէմուլ իտէրիզքի, էֆքարը ճէմաաթըմզտա. հիսսիյաթը նազիքեանէսի վէ թէրպիէյի ֆըթրիյէսի իճապընճա, ուլուվը ճէնապ վէ համիյէթ էքսիք տէյիլ տիր։ Պիր քէրրէ արզու օլընան մուհապէթ վէ իթթիֆագ հասըլ օլտուղտան սոնրա, հէնուզ գապիլի թէտավի օլան ճէմաաթճա խասթալըզըմզըն չիֆտաը իչին իճապ իտէն մուալլիճէնին պուլունապիլէճէկինէ էմին օլունապիլիր, վէ հէր հալտէ պու կիւնքի քէչմէքէչ կիտիչէ պիր հիւանի նէթիճէ վէրիլէպիլիր, վէ ճէմաաթ Մէպուսան մէճլիսի, Իտարէ մէճլիսի վէ Կաբինէթրիգխանէ հէյեթլէրի միւճէտտէտէն թէքիլ իտիլէրէք, վէ մունթազամ վէ միւքէմմէլ պիր նիզամնամէ եազըլարագ, իտարէի ճէմաաթ՝ միհվէրի լայըգընտա ճէրէեան իյլէյէպիլիր։

ԲՐԳՆԻԿ

Օգստ. 16 (Ն. տ.), Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի տօներուն ամենաքանչելին է Բրգնիկցուն համար։ Արդէն Աստուածածին Մայրիկը մեծ դիրք մը բռնած է գեղջուկին ջերմեռանդ սրտին մէջ։ Միւս պահքերուն զանցառու ժողովուրդը Աստուածածնի պահքը խիստ երկիւղածօրէն կը պահէ։ Մարդ կը հիանայ երբ կը տեսնէ երկսեռ հնձողներ՝ կիզիչ արեւուն այրող ճառագայթներուն ներքեւ քրտնաթոռ աշխատանքէ յետոյ բազմած՝ ցորենի և գարւոյ դէզերու զովաբար ստուերներու տակ իրենց պարզունակ ճաշը կ'ընեն, բաղկացեալ «Թուրչի»է ու հացէ, երբեմն ալ, եթէ քիչ մը բարեկեցիկ են, ջրին մէջ թրջուած թութէ։ Քրէական յանցանք մըն է Աստուածածնայ պահքը չբռնել մինչեւ իսկ նաւակատիքին։ Ուրեմն կրնայ երեւակայուիլ թէ Վերափոխման տօնը ի՜նչ ատիճան շքեղ հանդիսիւ կը տօնուի գիւղիս մէջ։

Ահա այսպիսի մեծափառ հանդէսով տօնուեցաւ այս տարի, Օգոստոս 16 Կիրակի օրը, Ս. Աստուածածնի Վերափոխման տօնը իւր նախորդներէն չատ աւելի փառաւորութեամբ, քանզի այս տարուան Վերափոխումը երբեակ հաճոյք և ուրախութիւն մէկանց կ'ըմբոշխնէր։ Այդ օրը պիտի կարդացուէր Նորագսակ Արքեպիսկոպոսին անդրանիկ Կոնդակը։ Այդ օրը պիտի տօնուէր «Սահմանադրութիւնը», ուստի տարիւ բարեմաղթութիւններ պիտի ըլլային Վեհափառ Կայսեր թանկագին առողջատութեան համար։ Առաւօտ կանուխ գիւղացոյ զանգակները սկսան զողանջել, որոնց ձայնէն խանջած երկրագործը ընդոստ վեր ցատկելով անկողնէն՝ երեսը կը խաչակնքէ ու կը դիմէ դէպ ի Սրբավայրը, որուն ճակատը, այս առթիւ, զարդարուած էր Օսմ. երփներանգ դրօշակներով։ Ս. Պատարագը դեռ չսկսած արդէն երկսեռ բազմութիւնը խռնուած էր եկեղեցւոյ մէջ։ Պատարագիչն էր Դեր. Գրիգոր Վ. Փէհլիվանեան։ Ժամամուտի ընթերցմանէն յետոյ «Խաղող օրհնէքի» աւանդական արարողութիւնը տեղի ունեցաւ և Ս. Աւետարանի ընթերցումէն վերջ Պատարագիչ Վ.ը բեմին վրայէ կարդաց ու բացատրեց Արհ. Քէչէճեան Արքեպիսկոպոսի սիրաբոյր կոնդակը։ Այն Կոնդակին մէջ իւրաքանչիւր օգ ունէր իւր խրատականն ու քաջալերականը, քահանայք, մայրապետք, դպրոցի վարչութիւնք և ժողովուրդք։ Կրնամ ըսել թէ ամէն մարդ գոհ մնաց այն Կոնդակէն, որուն մէջ սէր և միութիւն կը բուրէր։ (Հոս թող ներուի ինձ փոքր դիտողութիւն մը ընել։ Երկու տարիէ ի վեր այլեւայլ խնդիրներու և ասուլիսներու առարկայ եղաւ Սեբաստիոյ Թեմին Առաջնորդի ընտրութիւնը, առաւելապէս Բրգնիկցւոց կողմէ, և առ այդ՝ թէ՛ լրագրաց մէջ և թէ՛ ընդհանուր հանրագրութեամբ բաւական զբաղեցուց պատկանեալ իշխանութիւնները և հանրութիւնը։ Բրգնիկցիք որակուեցան մինչեւ իսկ «տգէտ» ածականով։ Սակայն բանիմաց անձինք լաւ հասկցան թէ Բրգնիկցուն բաղձանքը ի՞նչ էր և ի՞նչ է։ Մենք՝ սա՛ կամ նա՛ անձնաւորութեան հետ գործ չունինք. մեր մէկ հատիկ բաղձանքն է ժամանակին յարմար յառաջդիմութիւն, մինչեւ ցարդ դժբաղդաբար չկրցանք ձեռք ձգել։ Բրգնիկցին կը համակերպի Նախանամութեան կամաց. չի ուզեր սին խնդիրներ և անտեղի կուսակցութիւններ յարուցանելով յառաջդիմութեան արգելք ըլլալ, այսպէս ցոյց տալով կարծուածին չափ «տգէտ» չըլլալը։ Կոնդակին մէջ «Աստուած զինքը հալածողներէ քարոզիչներ կը հանէ» խօսքը, մեր ուշն և ուրուշը գրաւեց։ Կը սիրենք և բարեմաղթենք սոյն գրուածքին իրականութիւնը վայելել։)

Յաւարտ Պատարագին եկեղեցւոյ ընդարձակ դաւիթը ելան քահանայք և դըպիրք զգեստաւորեալ և երկսեռ բազմութիւնը խմբովին։ Նորոյթ մըն էր Բրգնիկցուն «ժամուն դուռը» աղօթել։ «Ով Երանելիդ» քաղցրայօդ չարականէն յետոյ կարդացուեցան ըստ պատշաճի գէրք և Աւետարան, յորմէ վերջ Դեր. Պատարագիչ Վ.ը հակիրճ բանախօսութեամբ մը ի վեր հանեց Սահմանադրութեան բարերար օգուտները և Ազատութեան երջանկաբեր կեանքը։ Յորդորեց ժողովուրդը միաբանութեամբ ձեռք ձեռքի տալով աշխատիլ, օգուտ քաղել սոյն բարերար շնորհէն։ Հիանալի էր տեսնել երկսեռ ժողովրդեան դէմքին վրայ փայլած ժպիտը։ «Աստուած ինսանին պէս մուխանէթ չէ՛, մէկ դուռը գոցէ նէ մէկալը կը բանայ. հերու ցանէրնիս չբուսաւ. աս տարի ցորենիս զարնուեցաւ, ինչչպիտի ըլլար հալերնիս էկէր ճամբաները չբացուէին»։ Այսպիսի խօսակցութեամբ և յուշերով սկսան պտռալ. «կեցցէ Ազատութիւն, կեցցէ Թագաւորը», և բուռն ծափահարութեամբ օդը թնդացնել, բան մը՝ որ խիստ հաճելի է... ծափահարել։

Սեբաստիոյ մէջ եւս միեւնոյն օրը, միևնոյն արարողութիւնները փայլուն հանդիսիւ տեղի ունեցան Ս. Վլաս եկեղեցւոյն մէջ ընդ նախագահութեամբ Սեբաստիոյ և Բրգնկոյ Ժողովրդապետ Գեր. Սահակ Վ. Յակոբեանի, ուր հաւաքուած մեր սակաւաթիւ հասարակութիւնը սրտագին բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհափառ Կայսեր արեւշատութեան համար։

*** Այս տարի գիւղերնուս հունձքը սնոկարագրելիօրէն բեղուն էր. Սեբաստիոյ նահանգին մէջ Բրգնկոյ պէս և ո՛չ մէկ տեղ մը ցան ինկած էր։ Ամէն ոք Բրգնկոյ հունձքին վրայ կը խօսէր. «Մաշալլա՛հ, պու սէնէ Բրգնիկտէ էքին վար հա՛.» այս էր ամբողջին յանկերգը. նոյն իսկ գիւղին «աշարը» իր նախորդ տարիներու ծախուածներէն, այն է՝ 35-40,000 ղրշ. է բարձրացաւ 70,000ի. բայց ափսո՛ս, չար աչքի եկաւ, թէեւ ես չեմ հաւատար չար աչքի, բայց եղաւ։ Գրեթէ ցորենին մեծագոյն մասը զարնուեցաւ. ահագին շիղջերու մէջէ քոռ մը ցորեն չելներ, չատեր՝ իրենց ցանած սերմն ալ չեն կրնար հանել. կատարեալ խրշիմ մըն է օր եղաւ։

ԲՐԳՆԻԿՑԻ ՄԸ

Բրգնիկցի, 16/29 Օգոստոս 1908

ՄԻԻՏԱՖԱԱ

Միւէլիֆ էֆէնտի,

Ղազէթանըզըն 4595 Ն.ը նիւսխէսինտէ, ազ կիւնտէ իւչիւնճիւ տէֆա օլարաղ պիզիմ իլէ մէշղուլ օլմագտասընըզ, վէ եազտըգլարընընզա ճէվապ վէրմէտիկիմիզի մուախէզէ իթմէքտէսինիզ։ Պիզիմ ճէվապ վէրմէտիկիմիզին եէկեանէ սէպէպի, տէյիլ թէնէզզիւլ իթմէտիկիմիզ, իլլա միլլէթին չիրքին, գայտսըզ, տուշղուսըզ վէ ղայրիհիւմ հալէրինի զազէթա վասըթասըյլա ալէմէ ֆաշ իթմէք իսթէմէտի-

կիմիզ տիր(1)։ Սիզ, պիզիմ մէպտէմիզին քիւլլիէն մուղայիրի օլարագ, հէր իչիթ-տիկինիզի վէ եախօտ եազըլանը՝ հագգլը հագգսըզ, տօղրու եալան, սահին զայրը սահին, պիթարաքլըգ նամը ալթընտա զազէթանըզա տէրճ իտիպ, ճէվապ վէ-բիլտիկինտէ ,օնու տահի տէրճ իտէճէք օլ-տաւղընըզը պիլտիրմէքտէսինիզ, եանի տա-լէնի միւնագաշայա տավէթ իյէմէքտէս-նիզ(2)։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, սիզ քի միլլէթէ խըզմէթ իթմէք էֆքեարընտասընըզ, ի-չիթտիկինիզի վէ եախօտ եազըլանը էվ-վէլա թահգըգ, թէճէսսիւս իտիպ, սէօյ-լէնէն տօղրու մը, եանլըշ մը, հագգլը մը, հագգսըզ մը, սիզճէ գանտաթ քէսպ իթտիքտէն սօնրա վէ էկէր զազէթանըզա տէրճ իթմէքլէ ումուտա ֆայտասը վար իսէ տէրճ իթսէնիզ, տանա տօղրու ի կէսրմիշ օլմազմըսընըզ(3)։

Կէլէլիմ էսասը մատտէյէ, չիւպհէսիզ պէօյիւք էհէմմիյէթի օլամագ տըր։ «Պրուսատան հագգըմըզտա չիքեայէթ վար իմիշ»։ քիմ իմիշ պու չիքեայէթի իտէն։ Պրուսա Գաթօլիք ճէմաաթը մը։ հալպու-քի պունար պու սէօզիւնիւզիւ գտպալ իթմէեօրլար, վէ մէքթուպ սահիպնի տէ մուախէզէ իյէեօրլար (4)։ Հագգըմըզ-տա չիքեայէթ վար իմիշ։ պու վագրթտա քիմին հագգնտա չիքեայէթ եօգ տըր, հէր քէս հավէսէ կէլմիշ տիր, ուեար ույ-մազ պիր սէօզ սէօյլէմէյէ։ Պու տէրճ իթ-տիկինիզ մէքթուպտան պահս օլունտրըզը-տա, տէյէն տէ օլմուշ տըր քի, «Մէճմուա քէնտի մէնտիֆի չախսիյէսի իչին պու կի-պի միւնասիպէթսիզ նէչրիեաթտա պու-լունուպ, ճէմաաթլա քէնտի Եպիսկոպոսը արասընտա պիրուտէթէ սէպէպ օլմագտա տըր»։ իչթէթ հագգընըզտա չիքեայէթ (5)։

Նէ՞ իմիշ հագգըմըզտա օլան չիքեա-յէթ։ «եազ մէվսիմինտէ, Պրուսատա պու-լունտուղըմըզտա, Քիւքիւրալիւտէ վագը խանէմիզտէ իգամէթիմիզ՝ ումում ճէմաաթ թարաֆընտան սէնէլէրտէն պէրու թէէս-սիւֆիւ ազիմ իլէ միւչահէտէ իտիլմէքտէ իմիշ» տէյօր մէքթուպ սահիպի։— Պունճա սէնէլէրտէն պէրու պու խուսուստա ճէ-մաաթ թարաֆընտան կէրէք տօղրուտան վէ կէրէք տօլայրտան պիր իթիրազ վու-գու պուլտուղընը իչիթմէմիշ վէ պիլմէեօ-բուզ։ ճանապա էսկի ըէժիմ օլտուղընտան մը իտի պու սիւքիւթ։ Գալտը քի, պու խուսուստա նէ՞ եօլսուզլըգ վար իմիշ։ հա՞նկը գանուն վէ նիզամ պունու մէն ի-տէր իմիշ։ Պիր թեմական Եպիսկոպոս՝ քէնտի թեմինտէ իգամէթէ նիզամէն վէ գանունէն պօրճլու տըր։ վէ պիր տէրէճէ-յէտէք իսմինի թաչըտըզը չէհիրտէ իգա-մէթի միւնասիպ կէօրիւլիւր։ ֆագաթ պու չէհրին չու եա պու մահալլէսինտէ իգա-մէթէ մէճպուրիյէթի եօգ տըր, վէ էկէր սէպէպը մէշրուզ վար իսէ, պու խու-սուստա սէօզ սէօյլէյէն քիւլլիէն հագգսըզ տըր։ Սէօզ միսալի, Հոդեւոր Տէր հագ-ըէթէլերի Գալաթատա Բաթրիգխանէտէ ի-գամէթ իթմէզ, Պէյօղլունտա իգամէթ ի-տէր, եախօտ եազ մէվսիմինտէ Իսթան-պօլուն քէօյլէրինտէն պիրինտէ։ քիմ նէ՞ սիեէպիլիր վէ սիմէյէ նէ՞ հագգը վար տըր։ Գըշ եազ Գալաթա Բաթրիգխանէ-սինտէ իգամէթ իթմէտիյի իչին զազէթա-լարտա չիքեայէ՞թ մի օլունուր(6)։ Ամմա պու սէպէպտէն իտարէ եախօտ միւքէլլէֆ օլտուղըմըզ վազիֆէ եիւզ իւսթիւ գալը-եօր իմիշ, սահիպի մէքթուպ, մատտէ թայէին իթմէլի իտի։ վէ էկէր պէօյլէ պիր հալ վար իտի իսէ, տօղրուտան տօղրուեա պիզէ միւրաճաաթ իտիպ, հալի իֆատէ իտէպիլիրլէր իտի քի, Պրուսանըն պիր մահալլէսինտէ իգամէթ իթմէքտէյիզ։ վէ Առաջնորդարանը իգամէթիեարմըզ արասընտա օլան մէսաֆէ եարըմ սահա-տան իպարէթ տիր։ Նէ՞ հաճէթ քիւմէթ-բօլար ուզագտա օլան զազէթա սահիպինէ միւրաճաաթ իթմէք։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, եազ մէվսիմինտէ Քիւքիւրալիւտէ իգամէթիմին պիրինճի սէ-պէպի՝ Առաջնորդարանը՝ լոռտա գարչը ինչա իտիլմիշ օլտուղը, վէ բօրեազը գա-բալը օլուպ, զաեէթ սրճագ օլտուղընտան, կէօքսիւնտէ բահաթսըզլըզը օլանը ո հավատա տուրամագ օլտուղընտան տըր։ Իքինճի՝ տէյիլ եալընըզ սընէէթիմ իգթի-զասընտան, իլլա Մալիյէճէ տահի մէճպու-բիյէթ հասըլ օլմուշ տըր եազ մէվսիմին-տէ խուսուսի խանէմտէ իգամէք իթմէյէ, զիրա Պրուսատա միլլէթճէ օլան հէր մուա-մէլէ մեճեճաեեն օլմալը տըր։ Երբմի իքի սէնէլիք խըզմէթիմտէ գտպիլ օլմամըշ տըր ճէմաաթտան Առաջնորդարան մէսարիֆի նամընա ճիւզի պիր իեանէ ալմագ։ Ա-ռաջնորդարանըն մէսարիֆի աղըր տըր, վէ մեճեճաեեն խըզմէթ իտէն Առաջնորդըն իւզերինէ չէօքմէքտէ տիր։ Էկէր վագթըն առաջնորդը թապիեաթ սահիպի օլուպ, եար ու աղեարա գարչը միլլէթին հայսի-յէթինի եիւքսէք թուրթմագ արզուսինտէ իտէ, մէսարիֆ պիր գաթ տատա արթմագ-տա տըր։ մեճեճանէն խըզմէթ իտէն Առաջ-նորդ նէ՞ըէտէն եարատագ պու մէսարիֆի։ Իմամ մեճպուրիյէթ հասըլ օլմուշ տըր խուսուսի խանէմ չէքիլիպ եէվմիյէ մէսա-րիֆիմի ապալթմաեա։ Մէճճանէն Առաջ-նորդ վէ Առաջնորդարան խըզմէթի օլ-տուղը կիպի, մէքթէպ տահի մեճեճանէն տիր, քէզա թապէպէյէ օլան քիթապ վէ սարբէ մէսարիֆի տէ։ քիմ ատապա քէնտի էվլատընա պիր քերական պէտէլի վէր-միշ, եախօտ վէրմէքտէ տիր։ Պու՝ հէր վազիֆէյի մեճեճանէն իյֆա իտէն վէ էօմ-բիւնիւ ֆէտտա իյէյէն պիր Առաջնորդըն պօյնունա քիմ վազիֆէ գօյմուշ։ Մէք-թէպ իչին պիր ընկերութիւն թէէսսիս ի-տիպ, միլլէթտէն վէ խարիճտէն 10-20 բարա թօրլաեարագ, 120 լիրալըգ պիր մէպլաղ ճէմ օլունմըշ էտի։ չիմտի պու բարա եօգ, սանտրգքեար ճէվապ վէր-մէքտէն ատիզ։ վէ անլաչըլան, բարայը պազը քէտան արալարընտա թագսիմ իթ-միշլէր։ իյթէ պու տահի՝ մէսարիֆէ այիտ օլան հալիմիզ տիր։

Պրուսատա, միլլէթիմիզին իսլամը հա-լի իչին եէրմի իքի սէնէտէն պէրի հէր տիւրլիւ ֆէտտաքեարլըզը իթտիմ, պունտան զիեատէսինէ թէհամմիւլիւմ եօգ տըր, վէ էկէր խըզմէթիմին տէվամը իսթէնիլի-եօրտա, սահիր միլլէթլէրտէ օլտուղը կիպի, Պրուսա Գաթօլիք ճէմաաթը տահի Առաջ-նորդընա, մէսարիֆինէ մէտար օլմագ իւզ-րէ պիր մաաշ թախսիս իթմէլի տիրլէր։

(6)։ Էկէր չու եա պու մահէլլէրտէ օ-թօրմագլա, վազիֆէլէրինէ պիր կէօնա գուսուր վագը օլմահօր իսէ, չիւպհէ եօգ տըր քի Ճամճեան Եպիսկոպոսը պու պապ-տէքի իթիրազլարը Քիքրէրի հագգը տըր։ Պէօյիւք քիւչիւք հէր մէմուրը, պիւթիւն էֆքրատ կիպի, սէյֆիյէտ, զօնագտա վէ հէր իսթէտիքլէրի եէրլէրտէ օթուրմալարը-նա քիմսէ պիր չէյ տէյէմէզ։ լաքին մէ-մուրիյէթլէրինէ այիտ իշլէրի, վազիֆէլէրի եիւզ լուսթիւնէ պրազըրլար իսէ, սէյֆիյէ-տէ վէ սարբէտէ տէյիլ։ իշլէրինին ասըլ մահէլլինտէ դալտալար պիլէ։ եէնէ հէր քէսին չիքեայէթէ հագգը օլուր։

սարթրգ պունտան պէօյլէ մէճճանէն խըզ-մէթքեար գուլլանմագ վագթը կէչմիշ տիր, վէ էլլերինի ուզատաճագ եէրէ տիլ-լէրինի ուզաթմագտան ֆայտէ եօգ տըր վէ օլամազ(7)։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՊՍ. ՃԱՄՃԵԱՆ
Պրուսա Էրմէնի-գաթօլիք
Մէրխասասը

ԸՆԹՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՕՍՄ. ԵՐԵՍՓԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ԵՒ ԱԶԳ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ

Օսմ. Երեսփխանական մօտալուա ընտ-բութիւններուն օգտակարապէս մասնակ-ցելու նպատակաւ մեր էջմիածնական Եղ-բարք, իրենց «Օսմ. Սահմանադրական Ա-կումբ»ին միջոցաւ սկսած են կանոնաւո-րաբար աշխատիլ և կատարեալ արդարու-թեամբ չարժելու ու Հայ Ազգին բոլոր հատուածներուն համախորհուրդ գործակ-ցութիւնն ապահովելու համար, Հայ-քրիս-տոնեականներու մէկ ծերակոյտի անդամ, իսկ Հայ-Կաթողիկէներուս համար ալ մէկ ծե-րակոյտի (Գրիգոր էֆ. Սինապեան) և մէկ ալ Երեսփոխանական ամբոխ տալ սահման-նած են։ պայմանաւ որ երեսփոխանը գա-ւառէ ընտրուի, անշուշտ այն ենթադ-րութեամբ որ Պոլիս միայն երկու Հայ Ե-րեսփոխան պիտի կարենայ տալ և ասոնք ալ իրենց վերադարձուած են։ ο

Ընդհանուր առմամբ գէշ չէ կարգադ-րութիւնը, բայց կարծեմ թէ լաւագոյն կ'ըլլար Ալեքսանեան Յովհաննէս պէյը նը-շանակել մեր կողմանէ Ծերակոյտի անդամ, իսկ Սինապեան Գրիգոր էֆ.ն, Պոլ-սոյ բոլոր Կաթողիկէ յարանուանութիւն-ներու կողմանէ ընտրել տալ Երեսփոխան։ Տարակոյս չկայ որ Էնկիւրիւ և Մարտին, ուր Հայ-Կաթողիկեայք բաւական կարե-ւոր դիրք մը կը գրաւեն քրիստոնեայ ազ-գաբնակութեանց մէջ, պիտի կրնան մէկ մէկ հատ Հայ-Կաթողիկէ Երեսփոխան ընտ-րել՝ գործակցութեամբ միւս քրիստոնեայ հասարակութեանց և Օսմ. Յառաջադի-մութեան և Միութեան գոմիտէին։

Այս նպատակաւ կազմուած Կաթողիկէ Հայոց քաղաքական ակումբին և մեր ազ-գակից եղբարց Օսմ. Սահմանադրական Ա-

(7)։ Տօղրույը սէօյլէմէք իչին, իչին պու ճիհէթլէրի պիզճէ մեճհուլ տըր։ ֆա-գաթ չունա էմնիդքի, հէման հէր եէրտէ էհալիմիզ՝ Կ-Բաթրիգլիք եախօտ Մէր-խասալըգլարըն ումում իշլէրի հագգընտա, — չայեանը մուախէզէ վէ թէէսսիֆ սուրէթտէ վազիֆէսիզ, գայտասը վէ տույղուսըզ պուլլնմասըյա պէրապէր,— ճէմաաթմըզ բուէսասը բուհանիյէսի տէ, խարիճտէն պազը վարիտաթ մէնպալարը պուրմըշլար տըր քի, քէնտի խուսուսի զայ-րէթլէրի վէ իշկիւզարլըգլարընա կէօրէ, միգտարը ազ եախօտ չօգ ալան պու վա-րիտաթ, եէնէ միլլէթէ այիտ տիմէք օլուպ, քէնտի խուսուսի սէրվէթլէրի տէնիլէմէզ, զիրա էկէր միլլէթին, ճէմաաթըն վիճուտի օլմասա ,խարիճտէն օ եօտտա վարիտաթ ճէլ-պի տէ զապիլ օլամազ։ չունքի օ իեանէ եա-խօտ վարիտաթ ճէլպ եախօտ ճէմ իտէնլէր, նէ՞ գատար իշկիւզար վէ տիլպագ օլսալար, քիմսէ, քէնտիլէրի իչին պիր բարա վէրմէզ։ Վէրիլէն բարալարը՝ հէր Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընըն քիլիսէլէրի, մէքթէպլէրի վէ սարբէսի նամընա արը։ չու ֆարգ իլէ ճէ-մաաթընըն, պունլարըն հիսապընը սօրուպ արամայա նէ՞ հագգը վար տըր, նէ՞ տէ վազիֆէսի, վէ — բէք իհթիմալ տըր քի սիմէյէլիմ՝, — հիչ չիւպհէ եօգ տըր քի, էֆքրատը ճէմաաթընը՝ քէնտի Կ-Բաթրիգ-լէրի, Մէրխասալարը վէ սարբ բուէսասի բուհանիէլէրիյլէ միւէսսիսաթը բուհանիէ վէ սարբէսի հագգընտա գայտասը, ֆիթուր-սըզ վէ տույղուսըզ պուլունմասընտա պաշ-լրճա սէպէպ տէ՝ պու տըր։

կումբին նկատառութեանը կը յանձնեմ այս թելադրութիւնս, յուսալով և մտածելով որ երկու ազգակից կուսակցութիւնք դիւրաւ համաձայնին իրենց հետեւելիք ուղղութեան մասին և Թաղապետական ընտրութեանց մէջ նմանին պէս քացը չմնանք երկու կողմանէ ալ։ Ժամանակ է որ արթննանք և սթափինք, որովհետեւ արդէն դժբաղդաբար ուշ մնացինք և եթէ չաճապարենք վախ կայ որ բոլորովին փախցընենք առիթը։

* * *

Երկու խօսք ալ մեր Ազգ. Ընդհ. Ժողովոյ մասին։

Պատ. Թերթիդ վերջին թիւերէն մէկուն մէջ ինձ դէմ գրութիւն մը տեսայ... անշուշտ մամլոյ ազատութեան արդիւնք։ Միանգամ ընդ միշտ կը յայտարարեմ թէ քաղաքավար հարցումներու գոհացում տալու միշտ պատրաստ եմ, մանաւանդ երբ խնդիրը վերջին ընտրութիւններու մէջ կատարուած դերիս վրայ է։ Անկիրթ գրուածներ՝ անկիրթ մարդերու գրիչներու արդիւնք ենթադրելով, այդպիսիներու պատասխանելու չեմ գիջանիր։

ԱՐԱՄ ԻՆՃԻՃԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կ-ԲԱԹՐԻԳ ԷՖ.ՆԻՆ ՊԷՅԱՆԱԹԸ

Պիրինճի սահիֆէմիզտէ նաշրըդըմըզ մէգալէտէ զիքր իթտիկիմիզ Հէյէթի սուլհ. բէրվէրանի ազասընտան իւչ զաթ, կէչէն Ճումա իրթէսի կիւնիւ, Կ-Բաթրիգխանէյէ կէլէրէք, Կ-Բաթրիգ բիւթմ. էֆ. հազրէթլէրինին նէզտինէ չըգմըշլար, վէ պիր զէմանտան պէրու պէյն էլ ճէմաաթ իխթիլաֆ վէ մուպայէնէթը էֆքեար հիւքմ իթմէսի վէ Բաթրիգխանէ մէճլիսլէրինին տաղըլմըշ օլմասը սէպէպիյլէ, ճէմաաթըն պուլունտուղու չու քէշմէքէշ հալէ խիթամ վէրմէք իւզրէ, հէր աշիրէթ էհալիսինից միւնտէրիճաթ վէ մուհասսէլէթ հուսուլի մազպաթէյէ վէ Սուլհբէրվէրանէ նամըյլէ պիր հէյէթի թէշքիլի իթտիրիլմէսի, վէ չիմտիյէ գատար պու հէյէթէ 3-400 քիշինին թարաֆնտան օլունտուղունտան վէ պու միզտարըն բէյնէրինտէն արթմագտա պուլունտուղունը պէյան, վէ պու պապտէ Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրինին անճագ միւսաատէ վէ մուավէնէթլէրինի թէմէննի էյլէտիքլէրինի ալըմլարը էյլէմիշլէր տիր։ Միւշարիւնլէհ հազրէթլէրի, քէնտիսինին պունտան պէօյլէ ճէմաաթըն անճագ վաֆթըն, տիւշիւն վէ ճէնազէ կիպի սըրֆ րուհանի իշլէրինէ պագմագտան պաշգա պիր չէյէ գարըշմայաճագընը, վէ սուլհ ու իթթիֆագ վէ սալիբէյի, քէնտիլէրի նա'սըլ վէ նէ' սուրէթլէ իսթէրլէրսէ նագավիլէճէքլէրինի ճէվապէն պէյան էյլէմիշ, համթա չու սըրասը ֆէվգէլատէ հէյէթճան քէտէ իճտիկինի' Հէյէթի սուլհբէրվէրան նամընա կէլմիշ օլան վէքիլլէր կէօրմէքլէ, զիհաալէ սէօզ սէօյլէյէմէյէրէք, միւշարիլէյհին նէզտինտէն մուֆարագաթ իթմիշլէր տիր։

ԴԱԳՐԻՍԹԱՆԸՄԸԶԸ ԶԻՅԱՐԷԹ

Բազար իրթէսի կիւնիւ, Ս. Խաչ եօրթուսը Մեռելոցը օլտուղընտան, Շիշլիտէ վագը գապրիսթանըմըզը բէք չօն զիւվար զիեարէթ իթմիշլէր տիր։ Ազշամ սաաթ 9-տան-Բաթրիգ Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի տախի գապրիսթանը զիեարէթլէ, էթրաֆընտա Լեւոն Արք. Փէշթէճեան վէ Մատթէոս Եպիսկ. Սիսլեան իլէ պազը րէհապլըն վէ էհալի պուլունտուղը հալտէ, էվվէլա Խրիմեան Կ-Բաթրիկին, պատէհու Հաճեան Սահակ Արք.-ըն մագպէրէլէրինէ վէ միւթէագըպէն ումում ճէնազէլէր նամընա, իւզէրինտէ պիր մասուս ինչա իտիլէճէկ կիւ մուգարրէր օլան մահէլլէ կիտիլէրէք, րահմէթ տուապարը վէ չաբակընլար օգումըշ տըր։

ՃԷՄԱԱԹՃԱ ԻՃԹԻՄԱ

Օսմանըը Բարլամէնթինէ ճէմաաթըմըզըն տախի իշթիրաքը իչին թէշէպպիւսաթը լաղըմէյի իճրա իթմէք իւզրէ թէշքիլ օլունան հէյէթի միւնթէխէպէմէ թարաֆընտան լազըմ կէլէն բրօկրամը թէրթիպ ու թանզիմէ մէմուր օլան գօմիսյոնըն սավէթի մաճիրինճէ, էօնիւմիւզտէքի ճումա կիւնիւ սաաթ 8տէ, Լիւքսէմպուրկ կազինօսը սալօնընտա իքինճի իճթիմա վուգու պուլաճագ տըր։

«Հաչտարար» ընկերութիւնը գօմիթէսի թարաֆընտան աթիտէքի տավէթնամէ մուխթէպէրամը ճէմաաթըմըզա թէվզի իտիլմիշ տիր.

ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ

Օսմանեան Սահմանադրութեան հրատարակութենէն ի վեր Հայ-Կաթողիկէ Հասարակութեանս մէջ այլ և այլ տարաձայնութեանց և երկպառակութեանց հետեւանքով Ազգային Երեսփոխանական և Վարչական Ժողովները չը գումարուեցան և Հասարակութեանս կենսական կարեւորութիւն ունեցող գործերն երեսի վրայ մնացին։ Հասարակութենէս 400ի չափ անձինք՝ որոնց թիւն օր ըստ օրէ աւելնալու վրայ է, ցաւելով այս վիճակին վրայ, համաձայնութեամբ ուխտ ըրած են. Ակումբ մ'ընտրած են «Հաշտարար Ցանձնաժողով» անուամբ որ՝ խորհրդակցութեամբ այս խնդիրներուն վերջ մը տալու նպատակով՝ որոշած է Երեսփոխանական Ժողովը ի նիստ հրաւիրել, վերջնական կարգադրութիւն մ'ընելու համար։

Ուստի ներկայիւս պատիւ ունիմք հրաւիրել զՁեզ ի նիստ, որ պիտի գումարուի յառաջիկայ Կիրակի 21 Սեպտ., ժամը 8ին (ր.թ.), Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցւոյ Խորհրդարանը։

Խորին յարգանաց հաւաստեօք
ի դիմաց Հայ-Կաթողիկէ հասարակութեան
Հաշտարար Ընկերութեան Մասնաժողովոյ

Ատենապետ — Ատենադպիր
Ա. ԹՈՒՄԱՅԵԱՆ — ԳԱՐԵԳԻՆ ՈՍԿԱՆ

Բերա, 15 Սեպտ. 1908

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆՔԻ ՄԻԹԻՆԿԼԷՐ

Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնըն Ցրնճը միթինկի, բազար կիւնիւ Խասքէօյտէ Ս. Ստեփաննոս քիլիսէսինտէ ագտ օլունմըշ տըր։ Պու միթինկտէ, էքսէրիսի Պէյօղլունտան կէլմիշ օլարագ, բէք չօգ էհալի հազըր պուլունմըշ տըր։ Հազըրուն միեանընտա, Թիւրքլէր, Բուլղար, Մաւէլի խախամլարը վէ միւթէպէրանը տախի կէօրիւլմիւշ տիւր։ Իլք աէֆա Պետրոս էֆ. Հալաճեան էրմէնիճէ մուհիմ պիր նութգ իրատ իլէ, Օսմանըը Մէճլիսի Մէպուսանըընտա Էրմէնի մէպուսլարըն իթթիխատ իւ աէճքլէրի լաթթը հարէքէթի իտաճէ վէ պէեան իյլէմիշ, վէ պու խաթթը հարէքէթին էսասը՝ սաէմը մէրքէզիյէթ ուսուլի օլաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ Օնտան սօնրա կէնճ պիր Ռում աֆօգաթ՝ րումճա վէ Խախամխանէ գաթիպ քէհեար մուավինի իլէ Խասքէօյլիւ Սուպհի պէյ նամ կէնճ Թիւրք վէ աֆօգաթ Սուրէնեան Աւետիս էֆ. թիւրքճէ, վէ պատէհու Ահարոնեան վէ Ակնունի էֆ.լէր՝ էրմէնիճէ մէվզույէ միւնասիպ պիրէր նութգ իրատ իտէրէք, ֆէվգէլատէ ալգըշլանմըշլար տըր։

*** Բազար կիւնիւ Հնչակեանլար տախի եէտիմճի աէֆա օլմագ իւզրէ, Սամաթիատա պիր միթինկ ագտ իթմիշլէր, վէ պունտա տախի մէվզույէ միւնասիպ վէ մուհիմ նութգլար իրատըյլա, Հիւրրիյէթին, Մէշրութիյէթին ֆայտէլէրի թաատատ իտիլմիշ, խուսուսիյլէ Հնչակեանլարըն, էվվէլճէ միւսթագիլ պիր Էրմէնիսթան թէշքիլի թարաֆտարը իքէն, մուախխարէն պիր Օսմանըը վաթանըընտա մէնսուպ օլմագ իւզրէ, կէնճ Թիւրքլէրէ վէ տիկէր գօմիթէլէրէ նա'սըլ մէյլ իթթիֆագլարը հիւքեայէ օլունմըշ, էզճիւմլէ Սուրէն էֆ. Թորոսեան ... Թարտիրասըընտա Զարեհ ... սանտըքլարը ... թիւրքճէ ...

Պարթեւեան, հութպընտա, «Էրմէնիստան ևէրինատէ տուրուեոր. Էրմէնիստան, քէնտի մէվզիսի, թօբրագը վէ սուլը իլէ սաֆիմի սուրէթտէ պիւյիւմ իչին խեալ վաթան գալաճագ տըր. օ վաթանը տայիմա սէվէճէյիմիզ կիպի, պիւթիւն սայ ու գայրէթլէրիմիզի տէ, անըն իլէրլէմէսինէ վէ սաատէթինէ հասր իյլէյէճէյիզ։ Անճագ այրը վէ միւսթագիլ պիր խարբէ ֆիքրի իլէ ալէյհ, խըլա թախիմ ու թէրակիյէ, ստրատէլ, մաարիֆ վէ մանէվի թէրագգիյէ, էլ հասըլ օ վաթանըն ումումիյէթինի թէշքիլ վէ թէրքիպ իլէյէն էհալիսի թէնվիր իթմէքէ» տէմիշ տիր։ Տիկէր հաթիփլէրտէն տախի, 600 սէնէտէն պէրի պիրիպիրինէ գօնշու օլան վէ գարտաշ կիպի յաշայան էսկի աքրապալարըն Թիւրք վէ Էրմէնի գավմլարը միւնասէպէթի իթթիֆագ վէ մուհապպէթին, վէ ումում Օսմանըը վաթանտաշլարըյլա հիւսնի միւնասէպէթին մուհաֆազասըն թաւսիյէ էյլէմիշլէր տիր։ Իրատ օլունան քեաֆֆէյի նութգլար՝ սամիմանէ վէ չիտտէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

*** Բազար կիւնիւ Պէշիկթաշտա Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ այինի րուհանինին իխթիմամընտա, Ռուսիա Էրմէնիլէրինտէն վէ Դաշնակցութիւն ազասընտան Տիար Ա. Ահարոնեան՝ մէվզիյէ մախսուս պիր նութգ իրատ էյլէմիշ վէ ալգըշլանմըշ տըր։

Թրապիզօն Մէրխասասը Արհ. Ստեփան Եպսկ. Ամիրխանեան, զալիպա Էրմէնի-գաթօլիք էհալիսինտէն կէօրտիւկիւ թազիզ վէ թէշաիւ սէպէպիյլէ, Լաթին րէհապլարը մահալլըրընտա իթթիհատ իլէ սեախաթ իթմիշ տիր։

*** Դիյարպէքիր Մէրխասասը Արհ. Մատթէոս Եպսկ. Սիսլեանըն, եագընտա մահալլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէյի խապէր ալընմըշ տըր։ — Միւմայիլէյհին Անատօլու կիթմէք իւզրէ բիւթմ. Կ-Բաթրիգ էֆ.-տէն էմր ալմըշ օլտուղընտա տախի չըգտըն չալըշտը պուլունտուղու ալըշ տըր։

*** Պէօյիւքտէրէ Մէծաւորը Գեր. Յովհաննէս Վրդ. Միրզեանըն, Գեր. Գէորգ Վրդ. Թէրզիպաշեանըն եէրինէ Կաթողիկոսարան Պաշ Քեաթիպլիկինէ թայինի օլունաճաղընը եազըլմըշ իտիք։ Իշիթթիկիմիզէ կէօրէ, միւմայիլէյհ, պու մէմուրիյէթտէն իսթիֆա իլէ, Պէօյիւքտէրէ քիլիսէսի Մէծաւորըընտա իպգա իտիլմիշ, վէ Գեր. Յովսէփ Վրդ. Միթէվէլլեան՝ Կաթողիկոսարան Պաշ քեաթիպլիկինէ թայինի զէլիմըշ տըր։

*** Դաշտէրի Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Յովհաննէս Վ. Նալպանտեան, մէմուրիյէթինտէն իսթիֆա իլէ, Բաքու հազրէթլէրինին Յորդանան զիյարէթլէրինտէ հազըր պուլունմագ իւզրէ Ռուսիա ազիմէթ էյլէմիշ տիր։

*** Էրմէնի միլլէթ աաշլարըմըզըն, Օսմանըը Մէճլիսի Մէպուսանընտա ազա իխթիխապը իչին, ումում վէ հէր աշիրէթ Էրմէնի միլլէթինէ պիլ իթթիֆագ, իճապ իտէն թէշէպպիւսաթը իճրա իյլէմէք, վէ մէճլիսի մէզքիւրտէ իթթիխագ օլունաճագ հարէքէթի գարարլաշտըրմագ իւզրէ թէշքիլ իխթիքլէրի հէյէթ, տիւն սապահ Դալաթիատա Էրմէնի քիլիսէսի Խորհրդարանընտա թօպլանմըշ տըր։ Նէտիճէի քէչիտէն միւրէքքէպ օլան պու հէյէթէ, Տիրան պէյ Աչեան՝ րէիս վէ Տքթ. Տաղաւարեան էֆ. քեաթիպ ինթիխապ օլունմըշ տըր։ Կէլէճէք բազար իրթէսի կիւնիւ ագտ օլունաճագ իճթիմա-յէ, միլլէթտէն չիմտիյէ գատար ինթիխապ օլունան մէպուսլարը, վէ Էրմէնի-գաթօլիք ճէմաաթընտան Արամ Երամեան, Գրիգոր Սինապեան վէ Զարեհ Բէքմէզ էֆ.լէրի, վէ Էրմէնի Բրօթէսթանլարընտան Բրօֆ. Յակոբոս Ճէճէզեան, Արշակ Շմաւոնեան վէ Վահան Մատթէոսեան էֆ.լէրի տախի տավէթէ գարար վէրիլմիշ տիր։

*** Կ-Բաթրիգխանէմիզէ վիրուտ իտէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Սեպտ.ին 15ինճի կիւնիւ, Մալաթիատա չիւռատէլի պիր զէլզէլէ վուգու իլէ, քիլիսէմիզ վէ մէրխասախանէյէ պէօյիւք խասարաթը մուճիպ օլմուշ տուր։ Համտ օլսուն նուֆուսճա թէլէֆաթ օլմամըշ տըր։ Արհ. Միքայէլ Եպիսկ. Խաչատուրեան, պազը իշլէրինին թէսվիյէսի իչին պիր միտտէթ Տէրսաատէթտէ գալըպ, տահա կէչէնտէ մահէլլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իթմիշ օլտուղը հալտէ, թամիրին միւթէաս օլան ումուրըյլա իշթիգալ վագթը օլմագտան էվվէլ, պէօյլէ պէօյիւք պիր պէտպախթլըղա տիւչար օլմասընտան տօլայը պէեանը թէէսսիւֆ իտէրիզ։

*** Մուշտան Սեպտ. 3 թարիխլի «Արեւելք»է եազըլան պիր մէքթուպտա, Մուշ, Սասուն վէ ճիվարըընտա ահվալի, հէնուզ աէվրը իսթիպտատ դէմանընտաքի հալտէ օլտուղը, վէ էհալինին զուլմ ու թէատտի վէ աէֆալէթ իչինտէ պուլունտուղը պէեան, վէ պունլարա իմտատ օլունմասը խուսուսընտա խալիմըշ տըր։

Մէրհում Սահակ Արք. Հաճեանըն թէրճէմէի հալինէ տաիր մալումաթ՝ կէլէճէք նիւսխամըզտէ տէրճ օլունաճագ տըր։

ՏԷՎԼԷԹԸ ԱԼԻՅԷ ՎԷ ԲՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Կէչօֆ համիսէսի սէպէպիյլէ զուհուրա կէլէն Թիւրքիա վէ Պուլկարիսթան վագըալարըն թէսվիյէ օլունմագտա պուլունտուղունը «Եէնի Ղազէթա» եազըեօր, վէ Սօֆիա մուխպիրինտէն ալտըղը մալումաթա պինաէն, մէզքիւր համիսէտէն նէշէթ իտէն չայիալարտան տօլայը Սառաֆօֆ Քեամիլ բաշանըն Պուլկարիսթան խարիճիյէ նազըրընա թէէսսիւֆի միւալլէյին պիր թէլէկրաֆնամէ քէշիտէ էյլէտիկինի պիլտիրիյօր։ Տէմիր եօլլարը մէսէլէսինէ կէլինճէ, Սառաֆօֆըն Սօֆիայա կէօնտէրտիկի նօթատա, Պուլկարիսթանըն՝ մէզքիւր աէմիր եօլլարընը իշլէթէ հագգը օլմասըը վէ պինաէլէյհ աէրհալ գումբանիայա իատէսի լազըմ կէլտիկինի պէեան իթմիշ, վէ Պուլկարիսթան խարիճիյէ նազըրը տա, օ մէսէլէնին՝ էմարէթ իլէ գումբանիա արասընտա թէսվիյէ օլունաճաղընը, վէ պու իշին՝ հիւքիւմէթի Օսմանիյէյի ալագատար էյլէմէտիկինի պիլտիրմիշ տիր։

*** Պուլկարիսթանըն Շարգի Ռումէլիտէ իշղալ իթտիկի տէմիր եօլ խաթթլարընըն վարիտաթընը, հիւքիւմէթի Սէնիյէ Ալմանիատան իսթիգրազ իթտիկի աքչէյէ գարշըլըգ կէօսթէրմիշ օլուպ, պու պօրճ իսէ, 50 սէնէտէ թէսվիյէ օլունաճագը ճիհէթլէ, էկէր էմարէթ, չօգտան պէրի թամմիմ իթտիկի վէճհիլէ, մէզքիւր խաթթլարը ալմագ իսթէր իսէ, հէմ տէվլէթի Ալիյէյի խօշնուտ իթմէք, հէմ տէ մէզքիւր պօրճը վէրմէք լազըմ կէլմէքտէ տիր։

Հիւքիւմէթի Օսմանիէ, պու մէսէլէնին հալլի իչին, Պէրլին աhտնամէսինի իմզա էյլէյէն տէվլէթլէրէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր։ Ռուսիա հիւքիւմէթի, իշպու միւրաճաաթը թահսին իտէրէք, պու սուրէթլէ իլէրուէքի միւշքիլաթըն վէ թէհլիքէնին պէրթարաֆ իտիլէճէկինի պէեան իտիեօր։

*** Տէվլէթի Ալիյէ իլէ Պուլկարիսթան արասընտաքի մէսէլէնին թէսվիյէսի իչին, չու էսնատէ Եվրօբատա պուլունան Պուլկար րէիսի վիւքէլասընըն Սօֆիայա կէլմէսինէ պէքլէնիյօր վէ Սօֆիա Օսմանըը գօմիսէրինէ տէ, պուրատան, միւմայիլէյհ իլէ իճրայի միւզաքէրաթ իչին թալիմաթ վէրիլմիշ տիր. Քաղաթ րէիսի միւմայիլէյհ հէնուզ ավտէթ իթմէտիկինտէն, իչին նէթիճէլէնմէսի թէէխխիւր իթմիշ տիր։ — Սօֆիատա չըգան Վէչէրնա Բօշթա նամ ղազէթա՝ Թիւրքիա իլէ Պուլկարիսթան արասընտաքի միւշքիլաթըն թէսվիյէ օլունտուղընը վէ Կէչօֆ էֆ.նին Իսթանպօլա ավտէթ իտէճէկինի եազմըշ իսէ տէ, պու հավատիս թաատիգ օլունմամըշ տըր։

⁂ Սոֆիատան «Սապահ»ա հապլմըշ տըր․ «Պուլկար ղազէթալարը Թիւրքիյա գարշը թէհտիտամիզ մէգալէլէր հավրիօրլար։ Տոնիք վէ Զէրնա Բօսթա ղազէթալարը՝ Պապը Ալիյին հարէքէթինէ գարշըլըգ Օսմանլը գօմիթէլէրինին իհառէսինի վէ Թիւրքիա իլէ գաթիէն գաթը մինասէպաթ օլունմասընը մուտիրրանէ թալէպ իտիօրլար։ Թիւրք-Պուլկար իխթիլաֆը պուրատա ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթլէ թէլագգը օլունուօր։ Մէսէլէ՝ ատէթա գօրգունճ պիր վազիյէթ ալտը։ Պապը Ալիտէն, տէմիր եօլընըն թախլիյէսի իչին վէրիլէն նօթա՝ իւլթիմաթում կիպի թէլագգը օլունուօր։ Էֆքեարը ումումիյէ ֆէվգէլատէ հէյէճան իչինտէ օլուպ, Պապը Ալիյին հարէքէթի՝ հայսիյէթի միլլիյէլէրինէ տօգունտուրտըղընտան, գապուլի միւշքիլ օլաճաղը խատտա օլունմագտա տըր։ Էվվէլճէ հիւքիւմէթի Օսմանիյէյէ պիր ճէմիլէ օլմագ իւզրէ իճրասընտան սարֆը նազար իտիլէն աաքէրի մանօվրալարըն՝ պու քէրռէ ճիտտի պիր նիւմայիշ մագամընտա թէքրար իճրասընա գարար վերիլտի։ Ռէտիֆլէր սիլահ ալթընա ալընտը։ Հէր թարաֆտա Օսմանլը սանճաղը վէ Օսմանլըլար՝ տիւշմըր հագարէթ օլմագտա տըր։ Մանիլօֆ գապինէսինին մէվգիի սարսըլմըշ տըր։ Հիւքիւմէթ թէրէտտիւտ իչինտէ օլուպ, գաթի պիր խաթթը հարէքէթ թայինի խաէմէկօր։ Պու մէսէլէլէրէ նիհայէթ վերիլմէք իւզրէ բրէնսի Էվրօբատան ավտէթինէ չիտաէթլէ պէքլէնմէքտէ տիր։»

⁂ Ավսթրիանըն պու մէսէլէտէ Պուլկարիսթանը թէշվիգ իթտիկի ղէհաբ իտիլտիկինտէն, «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ»՝ պու գաւնը թէքզիպ իլէ, Ավսթրիանըն թէվսիի արազիյէ հավէսի օլմայըպ, անճագ Պալգանլարըն աասայիշինի վէ թէրագգըրընը արզու իթտիկինի իֆատէ իյլէմիշ տիր։

⁂ Շարգի Ռումէլի տէմիր եօլլարընը Պուլկարիսթանըն իշղալ էտմէսը ուպա հագգը պիր մուամէլէ ատտ օլունամաեաճաղընը՝ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի Պուլկարիսթանա պիլտիրմիշ տիր։

ԻՐԱՆ ԱՀՎԱԼԻ

Իրան սէֆիրի, բուգար իրթէսի կիւնիւ սաաթ 10 րատտէլէրինտէ Թէհրանտան խարիճիյէ նէզարէթինտէն ալթուէքի թէլէկրաֆը ալմըշ տըր․

«Ինթիխապաթ իճրասըլա Մէճլիսի մէպուսանըն քիւշատընա տայիր տէսթիխաթթը Շահի սատըր օլտու։ Սուրէթի, պէրոյը մալիւմաթ բօսթա իլէ կէօնտէրիլէճէք տիր։»

Սէֆիրի միւշարիլէյհ, պու թէլէկրաֆը ալըր ալմազ, պիր սուրէթինի Վալիտէ խանըմա կէօնտէրմիշ, վէ Իզմիրտէ վէ Թրապիզօնտա մուգիմ Իրանիլէրէ տէ պա թէլէկրաֆ պիրէր սուրէթ իրսալ իյլէմիշ տիր։ Սէֆիր հազրէթլէրի, Տէրխասատէթ Իրանիլէրի գօմիթէսինին րիասէթինի գապուլ իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Ռամազանտա, Սէրայտա, վիւքէլա, վիւզէրա, միւշիրան վէ րիճալտան աաաքէրի Շահանէյէ գատար վէ սաիրլէրէ քէշիտէսի ատէթ հիւքմիւնէ կիրմիշ օլան իֆթարլարըն վէ տավէթլիլէրէ վէրիլէն աթիյէլէրին՝ քիւլլի մէսարիֆի մուճիպ օլտըղը նազարը տիգգաթա ալընարագ, պու իֆթար վէ աթիյէլէրտէն սարֆը նազար իտիլմիշ տիր։

—Ռամազան միւնասէպէթիյլէ Շէյխ իւլ Իսլամ էֆ․ նին թայինի իյլէտիկի վաիզլէր ճամիլէրտէ, հէր քէսին անլայապիլէճէկի պիր լիսանը Թիւրքի իլէ վէրտիքլէրի վաազլարտա, Գանունը Էսասինին Շուրանա վէ տինի Իսլամա ասլա մուղաիր օլմատըղընը իզահ իտէրէք, Իրթիճաճիլար իլէ գարաչճա հաշամալարընը Իսլամ էհալիյէ իխթար վէ նասիհաթ իթմէքտէ տիրլէր։

—Մէպուսան ազասընըն՝ մէնսուպ օլտուգլարը սաիրէի վիլայէթ էհալիսինտէն վէ Թիւրքճէյէ ասլա ըլէվաթտան իսթիխապ օլունմասը Գանունը Էսասի ահքեամընտան օլուպ, Տէրխասատէթ ինթխապ ճիվար վիլայէթլէր էհալիսինտէն ինթխապ օլընամաղընը Ռում պաթրիգլիկինէ թէպլիղ իչին Ատլիյէ նէզարէթինէ ճէվապէն իշարը Մէճլիսի վիւքէլատա գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Մէպուսան ինթիխապլարը նիզամնամէսինին 17 նճի մատտէսի մուճիպինճէ, պիր քիմսէ, այնի վագըթտա հէմ մէպուս, հէմ հիւքիւմէթ մէմուրը օլամաեաճաղընտան, մէպուս ինթիխապ օլընան վէ գապուլ իտէն մէմուրին՝ մէմուրիյէթլէրինտէն, վէ աաքէրիտէն մէպուս ինթիխապ օլընանլարըն տա՝ ասքէրլիգտէն իսթիֆայա մէճպուր օլաճագլարը՝ վազը օլան սիւալէլէրէ ճէվապէն Մէճլիսի վիւքէլատան պիլտիրիլմիշ տիր։

—Տէրխասատէթ Իթալիա պանգասը, Նաֆիա նէզարէթինտէն՝ պիրի Շիշլիտէն Պէօյիւքտէրէյէ գատար վէ տիկէրի Քեաղըտխանէ թարիգիյլէ Եէտիգուլէյէ գատար, վէ Պօսթանճըպաշը Ալէմտաղը, Զամլըճա վէ Իւսկիւտարտա գատար խաթթլար ինշասը իչին իմթիյազ իսթիտա իթմիշ տիր։

—Տէրխասատէթտէ մուգիմ Ֆիւրտա բէյիալէրի վէ միւթէպէրանը, պիր մէթինկ ագտը իլէ, Ֆիւրտաէր միւտանըննա ,գէմանըն ինճազ իթտիրտիկի եօլտա թալիմ ու թէրպիյէնին իմթիլարընա չալըշմայա վէ Գանունը Էսասիտէն հէր սուրէթլէ իսթիֆատէյէ գարար վէրմիշլէր տիր։ Պու մագսատլէ, իշլէրինտէ, էսկիտիկէրէ մուավէնէթ իթմէք իւզրէ պիր գօմիթէ թէշքիլ իյլէմիշլէր տիր։

—Հիւքիւմէթին բէամի ղազէթասը օլմագ իւզրէ, Թագվիմի Վէգայի նամիյլէ էվվէլքի կիւնտէն իթիպարէն պիր ղազէթէ թաղընա պաշլանմըշ տըր։

—Զարանճածատա Էրմէնիլէրէ գարշը թէարրուզ օլընտըղը թահգըգ գըլընարագ, Պէլէտիէ րէիսի վէ տիկէր պազը մէմուրին ազլ իտիլմիշլէր տիր։

—Տէրխասատէթտէ պիր Ռուս պանգասը թէշքիլ իտիլէճէկի թասավվուր օլունուօր։

—Հիւրրիյէթպէրվէրանըն բէյիւլէրինտէն Ահմէտ Ռիզա պէյ՝ ճումա իրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզէ վասըլ օլմուշ տըր։

—Նոյէ Ֆրայէ Պրէսէ նամ ղազէթա, Պուլկար գօմիթէլէրինին պազը պանգալարը պօմպա իլէ պէրհավա իտէճէքլէրինէ տայիր Գալաթատա վէ Պէյօղլընտա պիր չայիա տէվէրան իթտիկինի գայտը իթթիխամէլէ խապէր վերիյօր։ Պիզ տէ մատամ գապիլինտէն օլմագ իւզրէ մէզքիւր հավատիսի նագլ վէ տէրճ իտէրիզ։

—Պու կիւն չէհրիմիզէ կէլէճէք օլան 1400 գատար Եունանլը միւսաֆիրլէր իչինտէ մէպուսլար, զապիթլէր, հաքիմլէր, պանքերլէր, թաճիրլէր վէ ղազէթաճըլար պուլընմագտա տըր։ Պու զիեարէթճիլէրի իսթիգպալ իթմէք իւզրէ, չէհրիմիզտէ Եունան թէպաասը վէ Օսմանլը Ռումլարը իլէ սաիր ճէմաաթլար՝ ֆէվգէլատէ թէտարիքեաթ կէօրմիւշլէր տիր։

—Սէրվէթի Ֆիւնուն ղազէթասը, Էրմէնիլէրին նուֆուսա միգտարընա տայիր աազտըղը պիր մագալէտէ, ըսթաթիսթիգլէր հիսապըյլա Անատօլուտա 1,150,000 վէ Ռումէլիտէ 180,000 Էրմէնի մէվճուտ օլտուղունը, վէ Բաթրիգխանէնին գույուտաթընա նէզարէն, Անատօլուտա 1,502,000 վէ Ռումէլիտէ 178,000 Էրմէնի մէվճուտ պուլունտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր։

—Գարատաղ հուտուտը իւզէրինտէ պիրա սըրա ղուհուրա կէլէն հատիսէլէր հալլ ու թէսվիյէսի իչին պիր միւխթէլիթ գօմիսիօն թայինինի խուսուսընտա իճրաի միւզաքէրաթ օլընմագտա տըր։

—Պուլկար բէիսի էշգըեասը Սանտալաքինին՝ էվվէլճէ Սէլանիկ կէլէրէք, Ժէօն-Թիւրքլէր իլէ պիրլէշմիշ օլտուղը հալտէ, սօն կիւնլէրտէ պազը մէթալիպինին գապուլ օլունմամասը իւզէրինէ, եինէ տաղա չէքիլէրէք, պազը ավէնէսիյլէ չէգավէթէ գօյուլաճաղը խապէր ալընմասը իւզէրինէ, մէրգում, Ռումէլի վիլայէթլէրի պաշ միւֆէթթիշինին էմրի իւզէրինէ Մէնէլիքտէ տէրգիֆ իտիլմիշ տիր։

—Միւհթաճ օլան բօլիթիգա միւլթէճիլէրի իչին Թարաֆը Շահանէտէն 500 լիրա իհսան պույրուլմըշ տըր։

—Սիտամ պէյի Փօրաուիս էֆ. յէ գարշը մահէլլի Ռումլարըն չիքեայէթի արթմըշ օլուպ, պէյին գուրպանը օլան Սօֆիլօնըն Թարաֆտարլարը ալէյհինտէ հագընտա տավայա պաշլամաճաղը վէ պունըն նէթիճէլէրի բէք ֆէնա օլաճաղը՝ Սիտամ մէթրօպօլիտի Թարաֆընտան Ռում բաթրիգխանէսինէ պիլտիրիլմիշ, վէ քէյֆիյէթ Սինօտ մէճլիսինտէ միւզաքէրէ իտիլէրէք, մէզքիւր տավանըն թէէխխիւրիյլէ, պէյին ազլինի թալէպ զըմնընտա պիր հէյէթը մախսուսէ Սատրազամա կիթմիշ, վէ միւշարիլէյհ՝ տավանըն թէէխխիւրի զըմնընտա մահէլլինէ թէլէկրաֆ չէքտիկի կիպի, պէյին ազլի հագգընտա տախի հագընտա պիր գարար վէրիլէճէկինի պէեան իյլէմիշ տիր։

—Բաթրիգխանէ՝ Օսմանլը Մէճլիսի մէպուսանընտա ազա ինթիխապ օլունմագ իւզրէ հազըրլատըղը նամզէտլէր ճէտվէլինտէն Փօրաուիս էֆ. նին իսմինի չըզմըշ, վէ Գուտսը չէրիֆ Ռում բաթրիգլիկի Թարաֆընտան ագտէմճէ միւշարիլէյհէ վէրիլմիշ օլան Թաչ նիշանընըն կէրի ալընմասը՝ մէզքիւր բաթրիգլիկէ հազըրլըշ տըր։

—Իւչիւնճիւ օրտուտա, պէօյիւք մանօվրալար իճրասը իչին էմր վէրիլմիշ տիր։

—Ռամազան միւնասէպէթիյլէ, Մէճլիսի վիւքէլա, հաֆթատա իքի տէֆա իճթիմա իտէճէք տիր։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ Պուլկար էկզարխը Սատրազամ իլէ կէօրիւշմիւշ տիր։

—Պապը Ալի մէմուրլարը վէ քեաթիպլէրի, Ռամազան միւնասէպէթիյլէ սաաթ 4 տէ վազիֆէլէրի պաշընա կէլիպ, 10 տա կիտէճէքլէր տիր։

—Ատանա վիլայէթինին Կիւմիւր գազասընտա եէնի պիր հատիսէ զուհուր իթմիշ տիր։ Գազա սէքէնէսինտէն պիր թագըմ էհալի, պազը պէտխահլարըն թէշվիգիյլէ հիւքիւմէթ գօնաղընա հիւճում իտէրէք, բէամի տէֆթէրլէրի ալմըշլար տըր։ Միւթէճասըրլարըն թէվգիֆըյլա մուհաքէմէլէրինին իճրասը իչին չիտտէթլի թէտպիրլէր իթթիխազ իտիլմիշ տիր։

—Բրօտոսօ ղազէթասը, Սէլանիքտէ մուհիմմ պիր վազիֆէ իյֆա իթմիշ օլան պիր Արապ զապիթին սէօզլէրինի նէշր իթմիշ տիր։ Պու զապիթ, Արապ մէպուսլարըն Մէճլիսի մէպուսանտա վազը օլաճագ թէքլիֆլէրի պէր վէճհի աթի օլաճաղընը սէօյլէմիշ տիր։ 1. Մէճլիսի մէպուսանտա Թիւրքճէտէն պաշգա արապճա վէ րումճանըն տախի լիսանը բէամի թանըլմասը․ 2․ Տէվլէթի Օսմանիյէ եէրինէ Տէվլէթի Շարգիէ տէնիլմէսի․ 3. Հիւքիւմէթի ճիսմանիյէնին՝ հիւքիւմէթի րուհանիյէտէն թէֆրիգի վէ Իսլամիյէթ բէիսինին Մէքքէտէ իգամէթի, վէ 4․ Ուսուլը հիւքիւմէթին Իսվիչրէիա կիպի օլմասը։

—Ֆիւրտ վէ չագը Իպրահիմի սաղ խալտսօ էօլիւ Թուրթանտա հիւքիւմէթ 1000 լիրա վատ իթմիշ տիր։— Տիարպէքիր գօմանտանը Էմին բաշա, մայէթինտէքի ասքէր իլէ Միրտինըն ալէյհինէ կիթմիշ պուլունմըշ տիր։

—Մէարիֆ նէզարէթինէ՝ Էվգաֆ նազըրը Էքրէմ վէ Էվգաֆ նէզարէթինէ՝ Թէհրան սէֆիրի Շէմսէտտին պէյլէր թային տիր։

—Մուսուլտան խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, սաապքըրի Շահանէ իլէ պիր աշիրէթ պէյնինտէ միւսատէմէ վուգու պուլմըշ տըր, ֆագաթ իխթիլաֆըն աէպէպլէրի պէր թարաֆ իտիլէպիլմիշ տիր։

—Զար Թարաֆընտան Բէթրէսպուրկ սէֆիրի սապըգ Հիւսնի բաշայա պիր գըթա մուրասսա Սէնթ Ալէքսանտր Նէվսքի նիշանը վէրիլմիշ տիր։

—Թրապիզօն իլէ Պաթում արասընտա օթօմօպիլ արապալարը իշլէմէյէ պաշլայաճագ տըր։

—Շիրքէթի Խայրիյէնին մէճլիսի իտարէ րէիսի Ռէշիտ պէյ իսթիֆա իթմիշ տիր։— Շիրքէթի Խայրիէ մէմուրլարընըն մաաշլարընա զամմ վուգու պուլմըշ տըր։ Խասքէօյ ֆապրիգասը ամէլէսի, քէնտի թալէպլէրի իչին մէճլիսի իտարէ իլէ միւզաքէրէ իթմէք իսթէմիշլէր, իսթիտալարընըն ճէվապընը՝ Նաֆիա նէզարէթինտէն պէքլէմէքտէ տիր։

—Զօնկուլտագտաքի մատէն ամէլէսի Թաթիլի էշղալ իթմիշլէր տիր։

—Ռուսիատա ֆէվգէլատէ չիտտէթլէ իճրաի հիւքմ իտէն գօլէրա իլլէթինին Թիւրքիյայա սիրայէթինի մէն իթմէք իւզրէ, հէր Թարաֆտա Թէտապիրի միւճատիրէ իթթիխազ իտիլմէսի՝ Պապը Ալիտէն Սըհհիյէ նէզարէթինէ էմր օլընմըշ տըր։

ԳՕԼԷՐԱ

Բէթէրպուրկտա, գօլէրանըն զուհուրի կիւնիւնտէն պէրի 4945 քիշի պու իլլէթէ թութուլմըշ, 1874 քիշի էօլմիւշ վէ 1200 քիշի էյիլէշմիշ տիր։

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ Ս․ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ
ՊԷՐԱ, ԵԷՇԻԼ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 1

Ուսումնարանին քանիերորդ տարեշրջանը կը սկսի առաջիկայ Սեպտեմբեր 1/14, Երկուշաբթի օրը։

Օսմանեան Սահմանադրութեան դպրոցական հաստատութեանց համար շնորհած ազատութեան ճշմարիտ գաղափարն և բազմաշահ ազդեցութիւնն յօգուտ գործածելով և նոր կեանքին ու յարաբերութեանց նպատակայարմար պէտքերն աչքի առջեւ ունենալով, ներկայ տարեշրջանին մէջ օգտուելու բարեփոխումներ պիտի ըլլան ի յառաջադիմութիւն Հայ մանկութեան։

Արձանագրութեան և մանրամասն տեղեկութեանց համար պատուական ազգայինք կրնան դիմել Տնօրէնութեան, ամսոյս 21 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ առաւօտները մինչեւ կէսօր։

6—10 Խնամակալութիւն

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ի ՊԱՆԿԱԼԹԻ
52րդ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ

Վարժարանս կը բացուի 1/14 Սեպտ․ 1908, միեւնոյն ուղղութեամբ և ծրագրով։

Վարժարանս ունի արդի երկրորդական դպրոցներու (Ecole secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, միջավայրիս պիտոյից յարմարցուած։

Լեզուներ․— Հայերէն, Տաճկերէն, Գերմաներէն, Գաղղիերէն, Անգղիերէն։

Գիտութիւններ․— Ուսողական, բնագիտական, բնապատմական, պատմական․ կ'աւանդուին Գաղղիերէն և Գերմաներէն լեզուներով։

Առեւտրական․— Աշխարհագրութիւն, հաշուակալութիւն, Թղթակցութիւն․ Գաղ․ Գերմ․ և Անգղ․։

Ուսուցիչք․— Ներքին և արտաքին 22 ուսուցիչ կը դասախօսեն։

Նորամուտ աշակերտաց ընդունելութիւնը կը սկսի Օգոստոս 19էն, ամէն օր մինչեւ կէս օր։

6—10 Հ. ԳԷՈՐԳ Վ. ՓԱՆՁԻԿԵԱՆ
Վարիչ Վիեն. Մխիթ. Վարժարանի

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղշ․	փր․
Թէվհիտ խալիմիշ էսհ. ում.	100	39
Ռումէլի շիմէնտիֆէրի Ֆր.	172	1/8
Օսմ. Սիկքէ. շիրքէթի Լ. Օ.	4	
Տէրսա. Թրամվայ գում.	7	80
» » Թահվ. ֆր.	484	
Րէժի	19	30
Տէրխասատէթ Րըխթըմ	430	
Տէրգօզ	300	
Անատօլը շիմէնտիֆէրի գում.	14	55
» » Թահ.	517	
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբսիէն Ա.	284	
» » » Բ.	248	

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. տան	Ղշ․	փր․
Պէհազ մէճիտիյէ Փարգը	107	20
Մէթալիք	101	20
Բօլ	92	
Ֆրանսըզ ալթընը	87	10
Ինկիլիզ լիրասը	109	28
Պիրմիկ	50	
Ռուպլի քիաղըտ	8	70

Սահիպը իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻՏԱՐԷԽԱՆԷ
Պէյօղլունտա, Թագսիմ ճատտէսինտէ Ն. 65